

VITALISERING AV SENTRUM

Sentrum i byen er i fokus som aldri før.

Ikke bare fordi mennesker over hele kloden søker dit i en stadig tiltagende grad av urbanisering og - i ordets egentligste forstand – sentralisering, men også fordi sentrum i byen mange steder står i fare for å forvitte.

I de senere år har sentrum også i norske byer gjennomgått store endringer – og ikke nødvendigvis bare av det gode. For en stor del skyldes dette drastisk nedgang i / utflytting av handel og tjenesteyting - både i privat og i offentlig sektor. Stadig flere byer arbeider derfor med å finne gode løsninger på dette og etterlyser virkekräftige redskaper for å kunne re-vitalisere sentrum i byen.

Det finnes byer som har lyktes.

Vi vet hvor de er og hva de har gjort – og hva de har latt være å gjøre.

Et kjennetegn ved disse byene er at de har fått til et tett og forpliktende samarbeid mellom de viktigste aktørene i sentrum.

Byer som lykkes har erfart at frivillighet – til tross for sin egenverdi - har sine begrensninger og at det er behov for andre måter å sikre livet i sentrum. Verktøy og virkemidler for vitalisering av sentrum i norske byer etterspørres i stadig stigende grad - og fra flere hold, både innen næringsliv og kommunal forvaltning.

Norsk Sentrumsutvikling registrerer med stor glede at også våre statlige myndigheter nå – ikke bare er kommet på banen – men ønsker å spille en rolle i spillet om sentrum. For det står noe på spill - om byens sentrum fortsatt skal være vår felles møteplass og gi de som lever, bor og virker der den identitet og tilhørighet som nettopp byens sentrum kan gi.

Og i spillet om sentrum i byen nytter det ikke lenger med politiske festtaler eller vage formuleringer om bærekraft i snever forstand. I dette spillet handler det om innsats i form av riktige spillebrikker og en definert forståelse av spilleflaten; med andre ord: Vite hvor målet står og score før fløyten går.

Med betydelig økonomisk støtte fra først Miljøverndepartementet og deretter Kommunal- og moderniseringsdepartement har Norsk Sentrumsutvikling utredet og beskrevet en velprøvd og virkekraftig internasjonal modell for styrket næringsfellesskap og vitalisering av sentrum, kalt Business Improvement Distrikt (BID). Med BID som redskap har det lyktes å vitalisere sentrum i en rekke byer, og det er i dag mer enn 2 500 rene BID-områder og 60 000 BID-lignende områder over hele verden. Mest kjent er Times Square i New York.

Norsk Sentrumsutvikling har basert sin virksomhet på fakta og kunnskap om sentrum i byen. Dette ligger til grunn for utredningen «Vitalisering av sentrum – en norsk BID-ordning», som nå ligger på statsrådets bord til politisk behandling.

Fakta og kunnskap om sentrum ligger også til grunn for de tema som fokuseres på denne konferansen. «Vil kommunene og næringslivet ha BID-redskapet?» er statsrådets høyst berettigede spørsmål, og «er BID det verktøyet sentrum trenger for å kunne være selve navet i den vitale byen – der historien, kulturen, identiteten og fremtiden møtes?

Årets sentrumskonferanse prøver å besvare statsrådets spørsmål og setter fokus på sentrums mangfold og muligheter. Tuftet på fakta og kunnskapsbasert erfaring og kompetanse, vil konferansen trekke opp forutsetningene for at sentrum skal være byens hovedarena for handel, offentlig- og privat tjenesteyting, kultur og opplevelse.

En forutsetning for dette er økonomisk bærekraft og at sentrum fremstår som en funksjonell og imøtekommende arena - med tilpas-

set infrastruktur innen et omforent krav om miljøtilpasning, estetikk, trivsel og sikkerhet.

Konferansens program gjenspeiler dette – kanskje karest og mest konkret i de ulike tema for konferansens byvandring: Hvordan både ta vare på og fornye sentrum? Hvordan tilrettelegge for tilkomst og parkering i det omfang som er nødvendig? Hva med kjøpesenter midt i byen – et nødvendig onde, og hvem skal bo i sentrum – om noen?

I sentrum skal mennesker både handle, bo og underholdes. Hvordan muliggjøre dette i den gamle byen og hvordan gjenskape det i den nye? Sandefjord byr på alt dette og mye mer. Det er derfor årets sentrumskonferanse er lagt nettopp hit.

Deltagerne på konferansen består både av politiske- og administrative beslutningstagere på ulike forvaltningsnivåer; representanter for næringsliv, sentrumsorganisasjoner og reiseliv; utviklere, arkitekter og entreprenører, så vel som gårdeiere, kjøpmenn og investorer – mennesker som kan bevirke at sentrum skal være levende, innbydende, inkluderende og tilrettelagt.

Måtte årets konferanse inspirere til det.

Velkommen til Sandefjord og til Sentrumskonferansen 2014!